

Силабус курсу
Фінанси підприємств

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітньо-професійна програма - «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рік навчання: 2, Семестр: 4

Кількість кредитів: 5 Мова викладання:
українська

ПП

Керівник курсу
к.е.н., доцент **Вербіцька Інеса Ігорівна**

Контактна інформація

verbinessa@ukr.net +380999369342

Опис дисципліни

Становлення в Україні ринкової інфраструктури суттєво змінює економічне, інформаційне і правове середовище функціонування підприємств, зміст їхньої фінансової діяльності. Фінанси підприємств є підґрунтям фінансової системи країни, оскільки суттєво впливають на її фінансовий стан, що потребує поліпшення фінансової діяльності суб'єктів господарювання всіх форм власності в усіх сферах діяльності

Дисципліна «Фінанси підприємств» належить до блоку вибіркових дисциплін підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Дисципліна «Фінанси підприємств» спрямована на формування у студентів базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, процесів формування, розподілу і використання фінансових ресурсів, фінансового прогнозування та планування, здійснення фінансової діяльності та організації фінансової роботи на підприємстві.

Метою дисципліни "Фінанси підприємств" є вивчення сукупності фінансових відносин як специфічної форми суспільних відносин, підсистеми економічного базису, а також отримання студентами базових знань з питань теорії та практики фінансових відносин суб'єктів господарювання. Дисципліна передбачає вивчення студентами системи фінансово-кредитних відносин у

взаємозв'язку з економічним механізмом функціонування виробництва в ринкових умовах.

Предмет дисципліни «Фінанси підприємств» - система фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі поточної та інвестиційної діяльності суб'єктів підприємництва: фінансові відносини, що виникають між юридичними особами та державою, кредитнофінансовими інститутами фізичними особами та іншими суб'єктами господарювання

Структура курсу

Год. (лек./ прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/1	Тема 1. Теоретичні основи фінансів підприємств	Знати економічну термінологію, вміти пояснювати базові концепції фінансів. Володіти практичними навичками зі застосування методичного інструментарію управління фінансами підприємств	Тестові завдання, питання
4/2	Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств	Знати особливості організації грошових розрахунків підприємств. Давати характеристику сутності та порядку проведення готівкових і безготівкових розрахунків підприємства. Розуміти значення розрахунково-платіжної дисципліни для підприємства.	Тестові завдання, питання, кейсові завдання
2/1	Тема 3. Грошові надходження підприємств	Здобути навички управління вхідними грошовими потоками на підприємстві. Вміти застосовувати методи оптимізації грошових потоків підприємства.	Тестові завдання, кейсові завдання, задачі
4/2	Тема 4. Формування та розподіл прибутку	Розуміти сутність прибутку підприємства та процесів його розподілу. Набути навичок з обчислення планової суми прибутку від основної діяльності підприємства. Вміти розраховувати показники рентабельності діяльності підприємства та давати оцінку її кінцевим фінансовим результатам.	Тестові завдання, питання, задачі
2/1	Тема 5. Оподаткування підприємств	Вміти самостійно давати оцінку податковій системі України. Навчитися обчислювати суму податків і зборів, які сплачує підприємство за результатами своєї	Тестові завдання, розв'язування кейсових завдань та

		діяльності.	задач
2/1	Тема 6. Оборотні активи (кошти)	Сформувати вміння застосувати системний підхід до управління оборотними активами підприємства.	Тестові завдання, питання, задачі
2/1	Тема 7. Кредитування підприємств	Оцінювати зовнішні джерела фінансування діяльності підприємств. Вміти визначати основні тенденції фінансування та фактори, які впливають на їх пріоритетність.	Тестові завдання, питання, кейсові завдання
2/1	Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	Розуміти економічний та матеріально-речовий зміст основних засобів підприємства. З'ясувати окремі аспекти відтворення основних засобів підприємства. Навчитися визначати показники стану і ефективності використання основних засобів підприємства. Вміти застосовувати методи розрахунку амортизаційних відрахувань.	Тестові завдання, питання, кейсові завдання, задачі
4/2	Тема 9. Оцінювання фінансового стану підприємства	Володіти практичними навичками з правового та інституційного забезпечення оцінювання фінансового стану підприємств	Тестові завдання, питання, кейсові завдання, задачі
2/1	Тема 10. Фінансове планування на підприємствах	Розуміти зміст фінансового планування на підприємствах. Набути навичок проведення розрахунків із застосуванням наукових методів фінансового планування. Вміти розробляти фінансові плани підприємства.	Тестові завдання, питання, кейсові завдання
2/1	Тема 11. Фінансова санація та банкрутство підприємств	Володіти практичними навичками щодо виявлення симптомів фінансової кризи на підприємстві та методичним інструментарієм управління фінансовою санацією підприємства. Знати порядок урегулювання господарських спорів, економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємств.	Тестові завдання, питання, кейсові завдання

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-ІУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
3. Закон України «Про господарські товариства» від 19 вересня 1991 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>.
4. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 (із змінами та доповненнями).
6. Аніловська Г. Я., Висоцька І. Б., Горалько О. В. Фінанси підприємств: навч. посіб. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.
7. Бердинець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
8. Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 402 с.
9. Бровко Л. І., Бровко Є. І., Крижановський О. О. Формування фінансових ресурсів підприємств в умовах нестабільності. *Економіка та держава*. 2019. № 9. С. 57-63.
10. Геєнко М. М. Методичні підходи до аналізу формування та ефективного використання активів у рамках невизначеності та ризику [Електронний ресурс] / М. М. Геєнко, Д. О. Омеляненко // Вісник Сумського національного аграрного університету : науковий журнал. – Сер. «Економіка і менеджмент» / Сумський національний аграрний університет. – Суми : СНАУ, 2023. – Вип. 2 (94). – С. 19-24.
11. Грубляк О.М., Карвацький М.В., Лисенко Ж.П., Юрій Е.О. Фінансовий моніторинг: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2019. 240 с.
12. Ковальчук Н.О., Федішин М.П., Жаворонок А.В., Абрамова А.С. Управління фінансовою санацією підприємства: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. С. 231
13. Жукевич С. М., Рожелюк В. М. Фінансова стійкість підприємства в контексті сталого розвитку України. *Світ фінансів*. 2018. Вип. 4. С. 75-85.
14. Злобіна К.С. Конкретизація змісту фінансового планування, його цілей і завдань для сучасних тенденцій розвитку підприємства. *Бізнес-навігатор*. 2018. Вип. 6 (49). С. 172- 177.

15. Каришин Н. Бюджетування в системі управління підприємствами харчової промисловості. *Галицький економічний вісник*. 2022. №1(34). с.108-114.
16. Ватченко О.Б., Вороніна О.Ю. Бюджетування як інструмент фінансового планування. *Економічний простір*. 2022. № 60. С. 133- 143.
17. Белоусова І.А. Вдосконалення планування як функції управління суб'єктів господарської діяльності. *Вісник ЖДТУ*. 2022. №1 (59). С. 71- 74.
18. Ковальчук Н. О., Михайлюк А. В. Фінансове планування в компанії. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. № 1. С. 23-27.
19. Косарева І. П., Лопушанський Д. М. Методичні підходи до визначення інтегрального показника оцінки фінансового стану підприємства. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2019. № 2. С. 90-96.
20. Косарева І. П., Папірний О. В. Формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 5 (16). С. 281-285.
21. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О. І., Чубка О. М. Фінанси підприємств: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
22. Пятниченко Є. А., Свистун Л. А. Стратегічне фінансове планування в системі завдань розвитку компанії. *Молодий вчений*. 2018. № 5. С. 316-323.
23. Приймак С. В., Волкова О. А. Діагностика фінансової стійкості підприємств в умовах посилення глобальної конкуренції. *Економіка та суспільство*. 2021. № 30. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/662>
24. Ромашко О. М., Неміш Ю. В. Практичні аспекти оцінювання фінансових ресурсів підприємства. *Проблеми економіки*. 2020. № 2. С. 288-294.
25. Радіонова Н. Й. Переваги та перспективи застосування підприємствами України вартісно-орієнтованого підходу / Н. Й. Радіонова, І. О. Тарасенко, С. І. Грищенко // *Scientific research in the modern world : proceedings of X International Scientific and Practical Conference, Toronto, Canada, 26-28 July 2023.* – Perfect Publishing, Toronto, Canada, 2023. – P. 182-190.
26. Савченко В.Ф. Планування і прогнозування: еволюційні зміни та ситуація в Україні. *Чернігівський науковий часопис. Серія: Економіка і управління*. 2021. № 2 (2). С. 12-20.
27. Савченко К. В. Цільове планування як інструмент реалізації стабілізаційної політики держави. *Наука й економіка*. 2021. № 3 (23). С. 30-33.
28. Костецький В.В. Фінансовий контролінг у системі управління фінансами підприємства. *Наукові записки національного університету «Острозька академія»*. 2022. Вип. 19. С. 143-146.
29. Чемчикаленко Р. А., Майборода О. В., Линьова А. С. Особливості оцінки та аналізу фінансової стійкості підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 32. С. 372-385.

30. Фінанси підприємств : підручник / В. В. Сокурєнко, Д. В. Швець, С. М. Бортник, С. О. Ткаченко ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Харків : ХНУВС, 2022. – 292 с
31. Фінанси підприємств. Підручник / О.Б.Курило, Л.П.Бондарєнко, О.Й.Вівчар, О.М.Чубка - К.: Видавничий дїм «Кондор», 2020. С. 340
32. Хома Д. Аспекти стратегування політики фінансової санації підприємства. *Вїсник Хмельницького національного університету. Економїчні науки*. 2023. № 1. С. 226-233.
33. Ashar J. What are the main activities in corporate finance? *Financial director*. 2019. November 8. URL: <https://www.financialdirector.co.uk/2019/11/08/what-are-the-main-activities-incorporate-finance/>.
34. Dorothy S. Lund, Natasha Sarin. The Cost of Doing Business: Corporate Crime and Punishment Post-Crisis. Faculty Scholarship at Penn Law. 2020. #2147. URL: https://scholarship.law.upenn.edu/faculty_scholarship/2147.
35. Jun Chen, Tao-Hsien Dolly King, Min-Ming Wen. Non-executive ownership and private loan pricing. *Journal of Corporate Finance*. 2020. Vol. 64. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0929119920300821>.

Полїтика оцїнювання

У процесї вивчення дисциплїни «Фїнанси підприємства» використовуються наступнї засоби оцїнювання та методи демонстрування результатїв навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатїв виконаних завдань; оцїнювання результатїв модульної контрольної роботи; оцїнювання комплексного практичного їндивїдуального завдання; оцїнювання результатїв самостїйної роботи студентїв; залїк.

Полїтика щодо дедлайнїв ї перескладання. Для виконання усїх видїв завдань студентами ї проведення контрольних заходїв встановлюються конкретнї термїни. Перескладання модулїв проводиться в установленому порядку.

Полїтика щодо академїчної доброчесностї. Списування пїд час проведення контрольних заходїв забороненї. Пїд час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допомїжними матерїалами або засобами, їому забороняється в будь-якій формї обмїнюватися їнформацією з їншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варїанти контрольних завдань.

Полїтика щодо вїдвїдування. Вїдвїдування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може вїдбуватися в дистанційнїй формї за погодженням їз керївником курсу з дозволу дирекції їнституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фінанси підприємств» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40%	30%
1. Опитування під час занять – 5 балів за тему (1-5 теми) – макс. 25 балів. 2. Модульна контрольна робота – макс. 75 балів	1. Усне опитування під час занять (6- 11 теми) - 5 балів за тему – макс. 30 балів. 2. Ректорська контрольна робота (1-11 теми) – макс. 70 балів	1. Підготовка КПЗ – макс. 30 балів. 2. Захист КПЗ – макс. 40 балів. 3. Участь у тренінгах – макс. 30 балів

При визначенні оцінки студенту до уваги беруться:

– рівень його теоретичної підготовки, вміння творчо застосовувати одержані теоретичні знання для вирішення практичних завдань, знання правової бази та передових досягнень фінансової науки та практики;

– якість практичної підготовки, вміння проводити необхідні розрахунки і аналіз інформації; навички оцінювання резервів залучення додаткових ресурсів до бюджету; вміння проводити оцінку ефективності видатків бюджету; вміння сформулювати висновки й узагальнення за підсумками проведених розрахунків; розуміння організації управління фінансовими ресурсами територіальної громади, механізмів залучення громадськості до прийняття управлінських рішень;

– вміння використовувати при обґрунтуванні своїх відповідей останні досягнення фінансової науки;

– якість відповіді (обґрунтованість, чіткість, стислість), здатність впевнено та правильно відповідати на теоретичні питання і пояснювати практичні дії, спроможність логічно будувати свій виступ (відповідь), аргументовано відстоювати особисту точку зору; – оволодіння методичними навичками.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)

75-84		С(добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E(достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним